

Jutrzenka

Bądź z serca pozdrowiona ojczysta święta mowo!

SKĄD SIĘ WZIĘŁY MIKOŁAJKI?

Słodka tradycja grudniowego święta

Mikołajki w ośrodkach polonijnych
fotorelacja

XXIX Konkurs Recytatorski
im. Adama Mickiewicza
KRESY 2020

**DAR
ŻYCZENIA
ŚWIĄTECZNEGO**

Podnieś rękę,
Boże Dziecię,
błogosław
Ojczyznę miłą,
w dobrych radach,
w dobrym bycie
wspieraj jej siłę
swą siłą.

Zdrowych
i radosnych Świąt
Bożego Narodzenia
oraz wszelkiej
pomyślności
w Nowym 2021 roku
życzy

Redkcja „Jutrzenki”

Szanowni Państwo,
Drodzy Rodacy!

W wigilijną noc rodzi się dobro, piękno i prawda, które niosą wiarę w lepsze jutro. Na czas, wyjątkowych w polskiej tradycji, świąt Bożego Narodzenia wszystkim Rodakom mieszkającym poza granicami Kraju życzę zdrowia, spokoju i rodzinnego ciepła.

Niech w tych dniach szczególnie ożyją więzi, które łączą Was z Ojczyzną.

Wierzę, że Nowy 2021 Rok przyniesie nam wszystkim pomyślność i spełnienie.

Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów

Szanowni Państwo,
Drodzy Rodacy!

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia życzę moim Rodakom i ich Rodzinom, by te radosne w polskiej tradycji Święta były przede wszystkim pełne zdrowia, radości i pokoju.

Proszę przyjąć również wyrazy życzliwości, a także życzenia wielu sukcesów oraz zadowolenia z podjętych wyzwań. Niech myśl o Ojczyźnie będzie dla Państwa szczególną inspiracją do działania i przynosi w przyszłości niezwykle owoce.

Niech doświadczenie Świąt Narodzenia Pańskiego pozwoli Państwu odkryć prawdziwe znaczenie narodzin Syna Bożego i z nadzieją spoglądać w przyszłość.

Jan Dziedziczak
Pełnomocnik Rządu do Spraw
Polonii i Polaków za Granicą

Konkurs

„Polonia i Polacy za granicą 2021”

Minister Jan Dziedziczak, Pełnomocnik Rządu do spraw Polonii i Polaków za granicą skierował do organizacji polonijnych oraz Polaków za granicą list w związku z ogłoszonym w dniu 30 listopada 2020 roku konkursem „Polonia i Polacy za Granicą 2021”.

„Chciałbym podkreślić, że niezwykle istotne są Państwa działania na rzecz utrzymania polskości, znajomości języka polskiego, promowania polskiej kultury, historii i tradycji. Polska Wam za to dziękuje! Przyznawane przez państwo polskie dotacje są przeznaczone na wspieranie Państwa działań skierowanych do polskich dzieci, młodzieży i dorosłych” – wskazał minister, zwracając się do Rodaków.

Konkurs, ogłoszony w tej formule po raz pierwszy od lat, przeznaczony jest dla organizacji pozarządowych wspierających Polaków na całym świecie. O dotacje mogą ubiegać się organizacje pozarządowe, w tym fundacje i stowarzyszenia, zarejestrowane w Polsce. To one pośredniczą we wsparciu, które najczęściej realizowane jest przez organizacje polonijne działające za granicą.

Organizacje mogą ubiegać się o dofinansowanie projektów w sześciu obszarach takich jak: edukacja, rozwijanie struktur organizacji polonijnych na świecie, media polonijne, wydarzenia polonijne oraz nowy, utworzony w tym roku – budowanie dobrego wizerunku Polski przez organizacje polonijne. Łączna kwota wsparcia w konkursie w 2021 roku to 50 mln zł. Ponadto, na początku 2021 roku zostanie ogłoszony konkurs na letni wypoczynek polonijny. Ogólna kwota wsparcia działań polonijnych przez polski rząd w 2021 roku to ponad 100 mln zł; pozostałymi środkami dysponować będą Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Ministerstwo Edukacji i Nauki oraz Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu.

Organizując konkurs, Minister dużą wagę przywiązał do zasady współpracy z organizacjami pozarządowymi, m. in.: zasady partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Jeszcze przed ogłoszeniem konkursu odbyły się konsultacje społeczne regulaminu, w których udział wzięły różne środowiska polonijne. Oferty będą oceniane przez komisję konkursową, a ocena będzie wsparta opiniami niezależnych ekspertów oraz właściwych ministerstw i placówek zagranicznych.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom środowisk polonijnych w konkursie znalazła się możliwość przygotowania ofert dwuletnich, w obszarze „Media polonijne”. Nowym narzędziem jest również, możliwy w niektórych obszarach wsparcia, tzw. regranting czyli narzędzie polegające na wyborze pozarządowego operatora, który będzie wspierał ze środków dotacji oddolne inicjatywy na poziomie lokalnym, o wartości do 7 tys. zł.

Oferty można składać za pośrednictwem generatora znajdującego się na stronie internetowej:

<https://www.gov.pl/web/polonia/konkurs-2021-nabor-ofert-trwa>

w numerze:

- **Wiadomości:** Konkurs „Polonia i Polacy za granicą 2021” 3
- **Wydarzenia:** III Światowe Forum Mediów Polonijnych 4
- **Aktualności:**
 - XXIX Konkurs Recytatorski im. Adama Mickiewicza „Kresy”. Eliminacje centralne w Bielsku 6
 - Bielsczanka wśród laureatów Finału Konkursu „Kresy 2020” 9
 - Mikołajki dla Rodaków, czyli „Kultura na szlaku” 10
- **Temat z okładki:** Skąd się wzięły mikołajki + fotorelacja z ośrodków polonijnych 11
- **Tradycje znane i te zapomniane:** Składamy życzenia 14
- **Nie ma kryzysu ludzkich serc** 15
- **Chwila poezji:** Leopold Staff, „Zima” 15
- **Poznając kulturę i smaki wschodnie:** Mołdawski ekosuwenir 16
- **Smacznego!** Wigilijna kutia 16
- **Uczymy się polskiego** 17
- **Polska jest piękna:** 18
- **Zamek Czocha**

Zdjęcie na okładce: „Mikołajki w Tyraspolu”, autor Marta Rybicka

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach Zadania publicznego dotyczącego pomocy Polonii i Polakom za granicą

KANCELARIA PREZESA
RADY MINISTRÓW

POMOC
POLAKOM
NA WSCHODZIE

Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”.

Forum Mediów Polonijnych w trybie on-line

W tym roku wyjątkowo – ze względu na sytuację pandemiczną – dziennikarze polonijni z całego świata mieli możliwość wysłuchania prelekcji jedynie na internetowej platformie komunikacyjnej. W Forum wzięło udział 106 przedstawicieli mediów polonijnych – wydawnictw prasowych, portali, blogów, radia i telewizji – z 25 krajów i z pięciu kontynentów (w tym trzy osoby z redakcji pisma Polaków w Mołdawii „Jutrzenka”).

Media polonijne w Europie i na świecie są ściśle związane z realizacją priorytetów polityki polonijnej władz polskich, spełniając ważną rolę poprzez promowanie języka polskiego oraz służąc integracji środowisk polonijnych i przybliżając je do Kraju. Dla mediów polonijnych ważne jest posiadanie stałej, wspólnej platformy spotkań, którą zapewniają im organizowane corocznie Fora Mediów, oraz założone z inicjatywy uczestników w 2019 roku Światowe Stowarzyszenie Mediów Polonijnych, zrzeszające dziennikarzy, redaktorów, fotoreporterów

i niezależnych dziennikarzy pracujących dla mediów polonijnych.

Media polonijne odgrywają jedną z kluczowych ról dla przetrwania i rozwijania polskości oraz w stawianiu dobrego imienia Polski i Polaków w świecie. Dlatego też jednym z postulatów uczestników forum wystosowanych do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Polski jest ustanowienie rzecznika, reprezentującego media polonijne w posiedzeniach komisji senackiej i sejmowej do spraw emigracji i łączności z Polakami za granicą.

Uczestnicy III Światowego Forum Mediów Polonijnych stwierdzili po zakończeniu wydarzenia, że integracja środowisk medialnych poprzez merytoryczną współpracę i podnoszenie umiejętności zastosowania najnowocześniejszych technologii internetowych są podstawową potrzebą mediów polonijnych. Uczestnicy zwrócili się do organizatorów z prośbą o coroczne kontynuowanie medialnych spotkań.

Następne takie wydarzenie planowane jest na jesień 2021 w Lublinie. Oby mogło się już odbyć w „realu”!

MÓWIĄ UCZESTNICY III ŚWIATOWEGO FORUM MEDIÓW POLONIJNYCH

Elena Pumnea:

– Rok 2020 jest rokiem szczególnym, który w znaczący sposób wpłynął na to, jak spędzamy czas, podróżujemy, uczestniczymy w spotkaniach. Światowe Forum Mediów Polonijnych, odbywające się co roku jesienią, nie było pod tym względem wyjątkiem. W tym roku ze względu na sytuację pandemiczną coroczne spotkanie dziennikarzy przeniosło się do świata on-line i odbyło się na wirtualnej platformie komunikacyjnej.

Nowa wymuszona formuła Forum pozwoliła na uczestnictwo i dostęp do wartościowej wiedzy dla większej liczby osób z jednej redakcji. Cieszy mnie to niezmiennie i myślę, że ta formuła prowadzenia spotkań może być z powodzeniem rozwijana w kolejnych latach i łączona z tradycyjnymi spotkaniami na żywo.

Tatiana Zalewska:

– Na łamach naszej „Jutrzenki” chcę podzielić się swoim wrażeniem z udziału w tegorocznym Forum Mediów Polonijnych oraz podziękować jego organizatorom za możliwość uczestnictwa w wirtualnej konferencji w dniu 15 listopada. To stało się dla mnie niesamowitym i niezapomnianym doświadczeniem, ponieważ – nie będąc zawodowo dziennikarką – biorę udział w tworzeniu „Jutrzenki” „od kołyski” i każde podobne doświadczenie pomaga mi w tej pracy, w poszerzeniu mojej erudycji, w zdobyciu nowych kompetencji i umiejętności.

Dziękuję również za merytoryczne przygotowanie pierwszego tak liczego spotkania on-line (co prawda, ze strony technicznej miałam kłopot z wielokrotnym nawiązywaniem połączenia). Dużo wyniosłam dla siebie zarówno ze strony językowej, jak i ogólnie informacyjnej.

Osobiście byłam zachwycona występowaniem pani dr Karoliny Burno. Jak zauważył w czacie jeden z uczestników Forum, pani dr Karolina Burno posiada „studnię wiedzy bez dna” przekazywanej w ścisły, a jednocześnie ciekawy i dostępny dla każdego sposób.

Dołączam się do prośby uczestników wideokonferencji o coroczne medialne spotkanie.

III ŚWIATOWE FORUM MEDIÓW POLONIJNYCH

III ŚWIATOWE FORUM MEDIÓW POLONIJNYCH

ON-LINE

15 LISTOPADA 2020 W GODZ. 12 - 17

W programie forum znalazły się m. in. prelekcje:

- *Dziennikarstwo emigracyjne w historycznym kontekście* – prof. dr hab. Iwona Hofman, Dyrektor Instytutu Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediach Uniwersytetu Marie-Curie Skłodowskiej w Lublinie;
- *Przepis na atrakcyjność mediów polonijnych* – Sabina Klimek, dr nauk ekonomicznych, konsul RP w Stambule;
- *Ogólne zasady etyki, kodeksu dziennikarskiego i prawa cytatu* – Juliusz Marek, prezes Stowarzyszenia Polskie Telewizje Lokalne i Regionalne;
- *Empatyzacja odbiorcy jako sposób pozyskiwania czytelników* – dr Karolina Burno, Katedra Dziennikarstwa na Wydziale Politologii i Dziennikarstwa Uniwersytetu Marie-Curie Skłodowskiej w Lublinie;
- *Bołaczka mediów polonijnych – jak zarabiać na portalu internetowym* – Piotr Marek, CEO Grupa Tipmedia;
- *Optymalizacja i pozycjonowanie stron internetowych redakcji* – Rafał Kozłowicz, specjalista ds. content marketingu, Grupa Tipmedia.

XXIX Konkurs Recytatorski im. A. Mickiewicza dla Polaków z Zagranicy „Kresy”

W listopadzie dzieci i młodzież z ośrodków polonijnych w Mołdawii wzięły udział w centralnych eliminacjach XXIX Konkursu Recytatorskiego im. Adama Mickiewicza, które odbyły się w Domu Polskim w Biłcach. Z uwagi na epidemię i powszechną kwarantannę konkurs odbył się zarówno w formie cyfrowej jak i „na żywo”.

Organizatorem centralnych eliminacji konkursu w Republice Mołdawii jest Stowarzyszenie „Dom Polski” w Biłcach.

Zorganizowanie ogólnomołdawskiego etapu nie było łatwym zadaniem, gdyż wieloosobowe spotkania w tym czasie były niemożliwe, dlatego do Domu Polskiego zaproszono dzieci i młodzież z północy Mołdawii (Biłce, Soroki, Styrca i Tyrnowa), natomiast recytatorzy z innych miejscowości (Kiszyniów i Słoboda-Raszków) dostarczyli nagrania utworów. Większość z członków Jury połączyła się z Domem Polskim za pośrednictwem aplikacji ZOOM.

W skład Jury weszli: Tomasz Twardy, Konsul Generalny RP, Aleksandra Nica-Zdaniuk, małżonka Ambasadora RP w Republice Mołdawii, Mateusz Smaczny i Mariusz Orzełek – przedstawiciele Podlaskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Białymstoku, Stanisław Zelek, lektor języka polskiego skierowany przez NAWA, dr Kinga Piątkowska, lektorka języka polskiego skierowana

przez NAWA, Henryk Przywrzej, nauczyciel polonijny skierowany przez ORPEG, ks. Krzysztof Płonka, proboszcz parafii pw. św. Anny w Ungienach.

Konsul Tomasz Twardy przywitał organizatorkę przedsięwzięcia Pani Dyrektor Domu Polskiego Wiktoria Koczurowską, zaczną Jury, nauczycieli i rodziców, a przede wszystkim uczestników tegorocznego konkursu. Podkreślił znaczenie konkursu „Kresy” poza granicami Polski, jego rolę w rozpowszechnianiu wiedzy z zakresu literatury polskiej, popularyzacji języka polskiego i integracji środowiska polonijnego w Republice Mołdawii.

Nowością tegorocznych zmagania była dowolność w wyborze autorów, gdyż Adam Mickiewicz, którego wiersze były do tej pory obowiązkowym repertuarem, tym razem znalazł się poza kanonem. Wobec takiej sytuacji uczestnicy konkursu mieli możliwość zaprezentowania szerokiego wyboru polskich poetów i rozmaitych stylów wiersza. Jak zaznaczyli członkowie Jury, na dotychczasowy ustalony porządek ta zmiana wpłynęła ożywczo.

Po wysłuchaniu 22 recytatorów i obradach Jury wyłoniło laureatów.

KATEGORIA I / DO 7 LAT /

1. Wasylisa Ghimişli (Kiszyniów, przedszkole Nr 89)

2. **ex aequo:**

Weronika Kostecka (Dom Polski w Biłcach)

Jegor Szczyrba (Kiszyniów, przedszkole Nr 89)

Alisa Gonczaruk (Kiszyniów, przedszkole Nr 89)

wyróżnienia: Ksenia Komarnicka (Towarzystwo Polaków Wsi Tyrnowa), Władysław Konopnicki (TKP „Mała Ojczyzna” w Słobdzie-Raszków), Jarosław Pietrasz (TKP „Mała Ojczyzna” w Słobdzie-Raszków)

KATEGORIA II / OD 8 DO 12 LAT /

1. Wiktoria Sadownikowa (Dom Polski w Biłcach)

2. Regina Cuşnir (Dom Polski w Styrce)

3. Julia Natalia Osmiatowska (Kiszyniów, Liceum im. M. Gogola)

wyróżnienia od „Jutrzenki”: Alisa Chişlari (Dom Polski w Biłcach), Eugeniusz Kostecki (Dom Polski w Biłcach)

KATEGORIA III / OD 13 DO 15 LAT /

1. Ariana Tofan (Dom Polski w Biłcach)

2. Tatiana Stojenny (Dom Polski w Styrce)

3. **ex aequo:**

Albina Proşianaja (TKP „Mała Ojczyzna” w Słobdzie-Raszków)

Maria Stecka (TKP „Mała Ojczyzna” w Słobdzie-Raszków)

wyróżnienie od „Jutrzenki”: Ariana Tofan (Dom Polski w Biłcach)

KATEGORIA IV / OD 16 LAT /

1. Ksenia Frumosu (Dom Polski w Biłcach)

2. Milena Kaczurka (Dom Polski w Biłcach)

3. Anastazja Kostecka (Dom Polski w Biłcach)

wyróżnienie: Galina Kowalczyk (Dom Polski w Biłcach)

wyróżnienia od „Jutrzenki”: Alina Korecka (Związek Polaków w Sorokach), Stanisław Bonachowski (Dom Polski w Biłcach), Lubow Dilan (Kiszyniów)

W oczekiwaniu na werdykt Jury, młodzi recytatorzy mieli możliwość zregenerowania sił i zacieśnienia kontaktów przy poczęstunku i napojach.

Dla zwycięzców przygotowano dyplomy oraz nagrody, które wręczyła Pani Wiktoria Koczurowska, Dyrektor Domu Polskiego. Tradycyjnie już przyznano wyróżnienia i od redakcji „Jutrzenki”, a laureaci zostali odznaczeni nagrodami w postaci książek, które ufundowała Biblioteka Narodowa w Warszawie.

Członkowie Jury, podsumowując zmagania recytatorów, pogratulowali uczestnikom konkursu pięknych recytacji i wysokiego poziomu artystycznego, a opiekunom i nauczycielom podziękowali za wkład i zaangażowanie w przygotowanie uczestników konkursu. Podziękowali również organizatorom za perfekcyjne przeprowadzenie eliminacji centralnych. Organizacja konkursu w formie hybrydowej wymagała też przygotowanie narzędzi multimedialnych, za których sprawność byli odpowiedzialni młodzi informatycy z Domu Polskiego. ▷

Opodzielenie się wrażeniami z przebiegu Konkursu Recytatorskiego im. Adama Mickiewicza KRESY 2020 w Domu Polskim w Biłcach poprosiliśmy członkini Jury – Panią ALEXANDRĘ NICA-ZDANIUK.

– Miałam w tym roku przyjemność po raz pierwszy znaleźć się wśród jurorów kolejnej edycji Konkursu Recytatorskiego im. Adama Mickiewicza KRESY 2020. Przesłuchania uczestników przyniosły wiele chwil wzruszenia, radości i pozytywnych emocji. Na uwagę zasługuje przede wszystkim wysiłek wszystkich uczestników i ich opiekunów w przygotowanie repertuaru artystycznego w tak trudnym czasie, z jakim boryka się cała ludzkość w związku z pandemią. Pomimo tychże trudności, uczestnicy stanęli na wysokości zadania i zaprezentowali się na najwyższym z możliwych poziomów.

Zadanie jurora okazało się niezwykle trudne. Można powiedzieć, iż także jurorzy borykali się z treścią wynikającą z konieczności podjęcia nietatwej decyzji. Podobnie jak każde dzieło artystyczne, także i recytacja utworu literackiego podlega ocenie z różnych punktów widzenia. Na łączny rezultat składa się bowiem znajomość języka polskiego, właściwa dykcja, intonacja opanowanie pamięciowe treści, jak również swego rodzaju aranżacja, jaką każdy z uczestników nada podczas deklamacji utworu.

W konkursie łącznie wzięło udział ponad 20 uczestników, w kilku kategoriach wiekowych. Najmłodszy uczestnik miał 6 lat, zaś najstarszy 57. Każdy z uczestników wyróżnił się czymś szczególnym. Część imponowała poprawną znajomością języka polskiego, inni właściwą dykcją, a jeszcze inni emocją wyrażoną w głosie i w gestach. W tym właśnie sensie jurorzy stanęli przed bardzo trudnym zadaniem wyłonienia zwycięzców wśród tylu tak bardzo zaangażowanych uczestników. Obrady jury trwały długo i momentami nietatwo było osiągnąć porozumienia. Raz jeszcze można powiedzieć, iż świadczy to o niezwykle wysokim poziomie konkursu.

Język polski nie jest językiem prostym, tym bardziej należy docenić wysiłek tych, którzy chcą poznać jego arkana, a przyszło im urodzić się i wychować w środowiskach, gdzie na co dzień używany jest inny język. Szczególnie wzruszająca okazała się w tym aspekcie postawa najmłodszych uczestników. Występ każdego z nich wywołał u mnie szczególne wzruszenie. Możemy być pewni, że w kolejnych latach znajomość języka polskiego będzie się u każdego z tych młodych ludzi tylko poszerzać.

Kończąc, chciałabym bardzo serdecznie podziękować za zaproszenie mnie do grona jurorów tegorocznego konkursu. Wprawdzie obowiązki jurora nie były dla mnie łatwe, jednak chwile spędzone podczas kolejnej edycji Konkursu Recytatorskiego im. Adama Mickiewicza KRESY 2020 zapadły mi głęboko w pamięć i stały się dla mnie wielkim przeżyciem.

Dziękuję organizatorom, w szczególności Pani Dyrektor Wiktorii Koczurowskiej, za tak pięknie przygotowane wydarzenie, pomimo trudnych warunków związanych z pandemią. Życzę dalszych sukcesów na kolejne lata!

Bielczanka wśród laureatów XXIX Finału Konkursu Recytatorskiego dla Polaków z Zagranicy „KRESY”

Ksenia Frumosu, uczennica Domu Polskiego w Biłcach, zdobyła II miejsce w Finale Konkursu Recytatorskiego im. Adama Mickiewicza dla Polaków z Zagranicy „KRESY”.

Na zmagania finałowe zaproszeni zostali najlepsi recytatorzy w najstarszej kategorii wiekowej – 25 finalistów z dziesięciu krajów. Zwycięzynie eliminacji centralnych w Biłcach – Ksenia Frumosu i Milena Kaczurka – reprezentowały Republikę Mołdawii na zdalnych XXIX Spotkaniach Laureatów „Kresy 2020”, które odbyły się 7-12 grudnia w Białymstoku.

Przesłuchania konkursowe, ze względu na pandemię, miały nieco inną formułę – jury oceniało przesłane nagrania. 25 finalistów z dziesięciu krajów recytowało zdalnie, a jurorzy oceniali walory występów, oglądając je na ekranie monitora.

Mimo że „Kresy” odbywały się on-line, organizatorzy starali się zachować jego tradycyjny

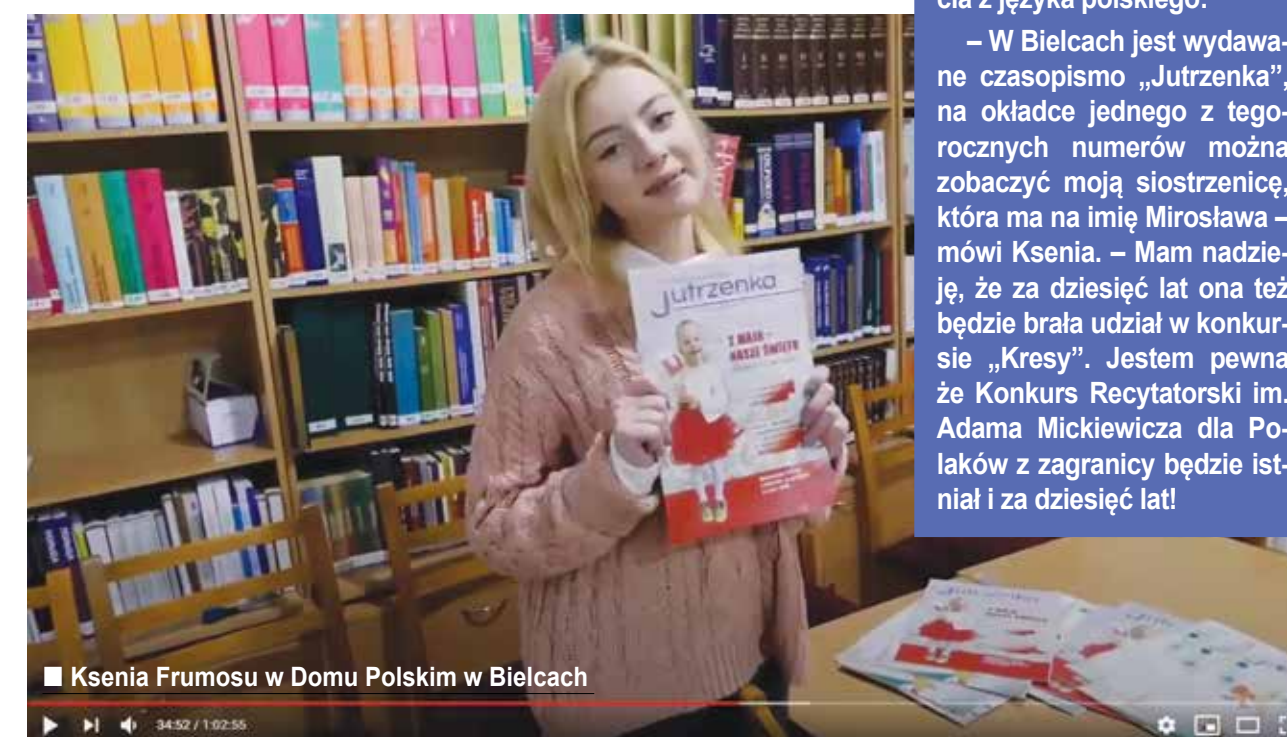
przebieg. Finaliści wzięli udział w warsztatach i spektaklach. Ważnym punktem konkursu jest też Kresowa Wigilia, która w tym roku zgromadziła wszystkich uczestników nie we wspólnej sali, ale przed komputerami. Nagrano też wspólną pastorałkę.

W ocenie jurorów, najlepiej w przesłuchaniach konkursowych wypadł Artur Dowgiało z Litwy, który zdobył Grand Prix tegorocznych „Kresów”.

Pierwszą nagrodę jury przyznało Paulinie Pieszko z Litwy. Drugą nagrodę zdobyli wspólnie: Ksenia Frumosu z Mołdawii oraz Bachiana Biegaliyew z Kirgistanu, zaś trzecią – równorzędnie dwóch recytatorów z Białorusi: Głafira Czapajła i Dymitr Sieliło.

Gratulujemy zwycięzcom!

Transmisja na żywo z finałowych spotkań:
<https://www.youtube.com/watch?v=mBv3y0PAYww&feature=youtu.be>
 lub na kresowym fanpage'u:
www.facebook.com/KonkursRecytatorskiKresy

■ Ksenia Frumosu w Domu Polskim w Biłcach

W swojej video-prezentacji Ksenia Frumosu zaprasza widzów do Domu Polskiego w Biłcach – najpierw opowiada o wystawie, dokumentującej polskie korzenie członków Stowarzyszenia „Dom Polski”, potem prowadzi do sali, w której już po raz trzeci z rzędu została laureatką konkursu recytatorskiego.

Opowiadając o zespołach artystycznych, działających przy Domu Polskim (Ksenia od dawna śpiewa w zespole „Jaskółki”), prezentuje dyplomy i nagrody, zdobyte przez Polonusów na różnych przeglądach i festiwalach. Pokazuje również piękny strój ludowy, nad którym pracowała jej matka.

Następnie zaprasza do klasy, gdzie odbywają się zajęcia z języka polskiego:

– W Biłcach jest wydawane czasopismo „Jutrzenka”, na okładce jednego z tegorocznych numerów można zobaczyć moją siostrzenicę, która ma na imię Mirosława – mówi Ksenia. – Mam nadzieję, że za dziesięć lat ona też będzie brała udział w konkursie „Kresy”. Jestem pewna że Konkurs Recytatorski im. Adama Mickiewicza dla Polaków z zagranicy będzie istniał i za dziesięć lat!

Marek Pantuła

Mikołajki dla rodaków, czyli „Kultura na szlaku”

Ta metafizyczna wędrówka w dniu 6 grudnia 2020 r. z Przełęczy Wyzniańskiej w Bieszczadach na Połoninę Caryńską (1279 m n.p.m) była wspólnym przedsięwzięciem osób, które postanowiły udowodnić, że warto pamiętać o człowieku, a nie o konsumpcjonizmie i własnych interesach.

Przebywszy górski, błotnisty szlak, niosąc w rękach sztalugi, fotogramy, sprzęt techniczny, otworzyliśmy na szczycie góry wystawę malarstwa, rzeźby, fotografii i zorganizowaliśmy koncert poezji śpiewanej. Nawiązując do polskiej historii, kultury i tradycji Kresów Wschodnich, przekroczyliśmy mentalnie granicę lewobrzeżnego Dniestru, docierając do wielokulturowego Domu Polskiego „Wołodzyjowski” w Raszkowie, aby połączyć się z naszymi rodakami, którzy mimo wielu trudności kultywują polską kulturę, język i tradycję.

Wędrowcy, którzy przybyli w tym dniu na Połoninę usłyszeli nie tylko znaną i cenioną poezję śpiewaną Piotra Rogali, ale i pieśni stepowe Igora Gałatonowa z Towarzystwa Kultury Polskiej „Jasna Góra” w Naddniestrzu. Uczestnicy, mający za sobą trud wędrówki, czuli, że przebyli nie tylko odległość fizyczną, ale i odbyli wspinaczkę na szczyt pozytywnych emocji i odczuć estetycznych. Samotna ikona Magdaleny Boroń, wyniesiona na Połoninę i ułożona na sztalugach, inspirowała do przeżyć duchowych

i intelektualnych, które nieustannie kierowaliśmy do naszych przyjaciół. Przygodni bieszczadzcy wędrowcy zatrzymywali się choć na chwilę przy Street Arcie Jerzego Jankowskiego, by wejść w świat zabarwiony mistyką gór.

W całej idei „Mikołajki na szlaku” dla Rodaków nie mogło zabraknąć poezji Bolka Majerika z polskiej wsi Plesza w Rumunii, którego miałem zaszczyt reprezentować, czytając na Połoninie jego poezję.

Mikołajki na Połoninie Caryńskiej stały się prawdziwą uczcą duchową i intelektualną, która mimo zamkniętych granic już dotarła do wielu naszych rodaków żyjących poza granicami Polski!

Organizatorzy akcji: Fundacja Humana Mundi z Przemyśla i Towarzystwo Kultury Polskiej „Jasna Góra” w Naddniestrzu.

FOT. Błażej Krajewski

WSPÓŁTWÓRCY WYDARZEŃ ARTYSTYCZNYCH:

Piotr Rogala – gitara,
harmonijka, śpiew

Igor Gałatonow –
gitara, śpiew

Jerzy Jankowski –
rzeźba

Magdalena Boroń –
malarstwo

Robert Kluczny – rzeźba

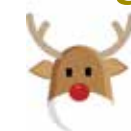
Piotr Pawelek „Harnaś” –
rzeźba

Błażej Krajewski –
fotografia

Marek Pantuła –
autor i koordynator

Skąd się wzięły mikołajki

Grudzień to miesiąc prezentów i radosnych niespodzianek, a pierwszą okazją do obdarowywania bliskich są oczywiście mikołajki. Dzień 6 grudnia jest dla Świętego Mikołaja próbą generalną przed wigilijnym wieczorem, kiedy worek z prezentami pęka w szwach. W odróżnieniu od uroczystej Gwiazdki, mikołajkowe święto zwykle celebrowane jest znacznie skromniej, stawiając na symboliczne prezenty, które mają zaakcentować uczucia, jakie żyjemy do bliskich nam osób.

Nie bez powodu jednak z mikołajek najbardziej cieszą się dzieci. Maluchy na całym świecie wyczekują upominków, które przywiezie im starszy pan z brodą albo jeden z jego baśniowych pomocników. Warto bowiem wiedzieć, że mikołajki obchodzone są nieco inaczej w różnych zakątkach globu – czasem różni je data i tajemniczy gość z prezentami, który nie zawsze ma postać pocziwego Świętego Mikołaja. Bez względu na zwyczaj i tradycję, mikołajki na całym świecie łączy jeden cel – szczerzenie szczęścia i radości. Ta sama misja przyświecała pewnemu biskupowi z Miry, na cześć którego świętujemy mikołajki.

Dawno temu, w średniowiecznej Licji...

Pierwowzorem Świętego Mikołaja, którego dziś utożsamiamy z okrągłutkim starszym panem w czerwonym stroju, był prawosławny i katolicki duchowny z rejonów wschodniej Licji (dzisiejszej Turcji). Ze współczesnym wizerunkiem Mikołaja łączy go imię i oczywiście chęć czynienia dobra.

Ten prawdziwy Mikołaj był bowiem biskupem, a czynności kapłańskie pełnił w niewielkiej miejscowości Mira. Słynął z dobrego serca i ogromnej wrażliwości na krzywdę innych. O jego żywocie krąży wiele legend. Wiadomo natomiast, że urodził się w dość majątnej, ale bardzo pobożnej rodzinie. Dorastając, wiedział już, że chce poświęcić życie Bogu. Po śmierci swoich rodziców cały rodowy majątek oddał biednym. Stawał w obronie słabych i pokrzywdzonych, chętnie niósł pomoc innym.

Mimo wielu kontrowersji na temat świętego Mikołaja, pamięć o jego historii przetrwała próbę czasu,

■ Prezenty od Mikołaja, który zawitał do dzieci z Towarzystwa Kultury Polskiej „Jasna Góra” w Tyraspolu

Рождественские праздники начинаются в Польше 6 декабря, когда католики всего мира празднуют День святого Николая.

О добродетельной жизни святого известно немного. Святой Николай из Миры (город в древней Ликий, ныне город Демре в Турции), известный как Николай Чудотворец, родился примерно в 270 году. По преданию, он был сыном состоятельных родителей. Оставшись сиротой в молодом возрасте, будущий святой отдал значительную часть наследства, доставшегося ему от родителей, на добрые и богоугодные дела – помогал бедным и обездоленным, тайно подбрасывал детям монетки и еду в выставленные за дверь башмаки, помогал бедным девушкам выйти замуж, давая деньги на приданое.

Примерно в X веке в Кельнском кафедральном соборе стали раздавать ученикам церковно-приходской школы фрукты и выпечку в день памяти святого Николая – 6 декабря. Он стал почитаем на Западе как покровитель детей. Вскоре эта традиция вышла далеко за пределы германского города и распространилась по всей Европе.

В каждой европейской стране существуют свои традиции и обычаи, связанные с празднованием этого дня. В Нидерландах этот зимний праздник ждут с нетерпением не только дети, но и взрослые. Святой Николай является покровителем Амстердама, и главный католический храм города назван в его честь. Накануне дня святого Николая существует традиция вручать друг другу подарки, которые упаковываются в красиво украшенные коробки.

■ Spotkanie mikołajkowe dzieci z kiszyniowskich organizacji polonijnych w Centrum Rozwoju i Przedsiębiorczości Mołdawia-Polska

■ Uczniów Domu Polskiego w Biłkach odwiedził św. Mikołaj wraz z Aniołami

■ Mikołajki obchodzone w wiejskiej szkole w Słobodzie-Raszków

a zwyczaj celebrowania mikołajek na dobre zagościł w naszej tradycji.

Dziś mikołajki to przede wszystkim zapowiedź nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia. Choć dzień 6 grudnia nie jest obchodzony tak hucznie jak Gwiazdka, to jednak obie okazje łączy postać Świętego Mikołaja i rytuał obdarowywania się prezentami. Na upominki najbardziej czekają maluchy, ale mikołajkowa zabawa polegająca na wręczaniu sobie symbolicznych drobiazgów cieszy także dorosłych. Mikołajki to świetna okazja do pokazania bliskim, że o nich myślimy i że są dla nas ważni. Ten zwyczaj najczęściej obchodzony jest w gronie przyjaciół i znajomych, przybierając formę towarzyskich spotkań lub przedświątecznych imprez.

Istotą mikołajkowych upominków nie jest ich wartość, ale pomysłowość. To doskonałe pole do popisu dla osób twórczych i kreatywnych, które potrafią samodzielnie wyczarować piękne przedmioty. Ręcznie malowane naczynie, czapka z kolorowej włóczki, biżuteria albo barwnie ozdobiony album na zdjęcia to pomysły, które cieszą bardziej niż drogie prezenty ze sklepu. Poświęcając czas i energię na własnoręczne wykonanie podarunku, udowadniamy bliskiej osobie, jak wiele dla nas znaczy.

Nieodłącznym elementem mikołajek są także słodkości. Te domowej roboty także mogą stanowić wyjątkowy prezent. Słoik ciasteczek lub ręcznie wykonane pralinki to uniwersalny upominek, który ucieszy każdego łasucha. Mikołajkowe świętowanie nie może się odbyć również bez czekolady, dlatego warto wzbogacić prezentowe paczuszki kakaowymi smakołykami.

Opr. na podstawie: dobreskladniki.wp.pl

В Германии, а также в Швейцарии и Австрии дети вечером 5 декабря выставляют обувь за порог дома, чтобы пришедший ночью Николаус оставил им сладости и маленькие подарки. Некоторые верят, что Николаус объезжает все дома в своих санях и приходит через камин, чтобы спрятать привезенные подарки в повешенные детьми носки.

Праздником святого Миклуша – так в Чехии называют святого Николая – традиционно открывается рождественский сезон. Считается, что в этот день святой Николай путешествует по улицам, квартирам и отелям Праги, одаривая послушных детей фруктами и сладостями, в то время как хулиганы и бездельники обнаруживают в рождественских носочках картофелину или кусок угля. Именно поэтому в ожидании праздника дети стараются не шалить.

В Польше День святого Николая – это главный праздник детворы. Накануне вечером родители кладут детям подарки под подушки или оставляют их возле кроваток. В детских садах проходят утренники, главным действующим лицом которых является святой Николай, часто в сопровождении ангелов, эльфов и других сказочных персонажей, помогающих святому раздавать подарки. Чтобы получить подарок, ребенку нужно выполнить задание – рассказать стихотворение, спеть песню или приготовить рисунок.

Старшеклассники в этот день часто дарят друг другу небольшие подарки. Подарки ко Дню святого Николая дарят и взрослые – это возможность доставить близким немного удовольствия и обменяться пожеланиями. Также в этот день стараются исполнить чье-то заветное желание. Это могут быть игрушки, сладости и одежда для детей-сирот, а также денежная и другая помощь нуждающимся.

Подготовила Наталья Барвицкая

SKŁADAJMY ŻYCZENIA!

Tradycja składania sobie życzeń w okresie świąt Bożego Narodzenia w polskiej kulturze była i wciąż jest powszechna. Ten piękny, stary obyczaj świadczy o tym, że życzenia były traktowane jako forma daru.

Wiązało się to z tym, że mocno wierzone dawniej w sprawczą moc słowa. Życzenia świąteczne miały mieć kreacyjną moc – to, co wypowiedziane, miało się spełnić.

Życzenia składano sobie powszechnie – najbliższej rodzinie przy wigilijnym stole, sąsiadom, znajomym. Był to zwyczaj praktykowany właściwie we wszystkich grupach społecznych.

Wigilijne życzenia wiążą się ze zwyczajem **łama-
nia się opłatkiem** – specyficznym i bardzo polskim zwyczajem, obecnym w naszej kulturze od XVIII wieku. Podczas wigilijnej wieczerzy wymiar życzeń był bardzo poważny, bowiem przypisywano im dawniej spore znaczenie.

Przy ich składaniu zachowywano powagę, najczęściej głowa rodziny składała je wszystkim zasiadającym przy wigilijnym stole, a później poszczególne osoby składały je sobie nawzajem. Treść świątecznych życzeń wiązała się z okresem, na który przypada Boże Narodzenie.

W kulturze polskiej, a szczególnie w tradycji ludowej, teologiczne znaczenie świąt Bożego Narodzenia ściśle łączyło się ze zwyczajami, mającymi zapewnić prawidłowy rytm natury, urodzaj, zdrowie, dostatek. Z tym też wiązały się życzenia. W tym przełomowym momencie, kiedy natura zamierała, myślano już o przyszłym roku i o tym, żeby był on jak najlepszy, jak najbardziej dostatni i pomyślny.

Nieco mniejszy nacisk na kwestie urodzaju, które były bardzo istotne dla chłopów, kładziono w życzeniach w środowisku szlacheckim czy mieszczańskim. Były to życzenia bardzo ogólne mające zapewnić wszystko, co najlepsze, trwanie życia, zdrowie, pomyślność i wszelki dostatek.

Życzenia składano sobie w Wigilię w gronie najbliższych, ale także u korzeni kolędowania, mającego wymiar zabawowy i ludyczny, było zabieganie o urodzaj, zdrowie, pomyślność. I również kolędnicy składali gospodarzom życzenia, a za ten dar słowa odwzajemniano im się drobnymi sumami pieniędzy czy poczęstunkiem.

W XIX wieku pojawił się zwyczaj wysyłania kartek świątecznych. Jeszcze kilka lat temu zwyczaj ten był zdecydowanie bardziej popularny. Obecnie pomału zanika, ale wiele osób wysyła życzenia drogą elektroniczną – poprzez sms-y, maile czy portale społecznościowe.

Na pewno życzenia składane osobiście są okazją do pełniejszej wymiany myśli i odczucia emocji drugiej osoby. Ale z drugiej strony – chyba lepiej wysłać życzenia mailem i sms-em, bo to też jest forma pamięci i myślenia o drugiej osobie, niż nie składać ich wcale.

PAP – Nauka w Polsce

POMOC DLA POTRZEBUJĄCYCH W CZASIE PANDEMII KORONAWIRUSA

Aktywnie działające na południu Mołdawii Stowarzyszenie Polaków Gagauzji w 2020 roku realizowało projekt „Pomoc charytatywna i socjalna” skierowany do osób polskiego pochodzenia z miasta Komrat. Większość z potrzebujących znajduje się w trudnej sytuacji materialnej, która jest związana z trwającą pandemią koronawirusa.

Projekt Stowarzyszenia Polaków Gagauzji wsparła Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie”, uruchamiając transzę pomocy dla Rodaków. W ramach tej akcji 46 osób polskiego pochodzenia otrzymało pomoc – zakupiono dla nich leki oraz paczki, zawierające produkty spożywcze i artykuły chemii gospodarczej.

– *Dziś Republika Mołdawii przeżywa bardzo trudny okres pandemii, tak jak cała Europa i cały świat, i bardzo ważna jest ta akcja charytatywna, ponieważ osoby starsze i samotne jednak nie mogą sobie same poradzić. Ale najważniejsza dla nich jest świadomość, że Polska o nich pamięta* – podkreśla prezes Stowarzyszenia Polaków Gagauzji Ludmiła Wolewicz.

Pomoc została zakupiona przez zarząd stowarzyszenia i rozdysponowana wśród potrzebujących. Ci, którzy zostali objęci pomocą są bardzo wdzięczni wszystkim, którzy przyczynili się do tej akcji charytatywnej.

Włodzimierz Jandulski, emeryt: – *Bardzo dziękuję, ważna jest dla mnie pamięć, szczególnie w trudnym czasie kwarantanny, kiedy ludzie naprawdę mają bardzo dużo potrzeb.*

Olga Gargałyk, emerytka: – *Bardzo wzruszyła mnie pomoc z Polski, zwłaszcza w tak trudnych czasach, kiedy jednych dotyka choroba, innych bezrobocie czy bieda. Dziękuję z całego serca!*

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach zadania publicznego dotyczącego pomocy Polonii i Polakom za granicą za pośrednictwem Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”.

.....

CHWILA POEZJI

Leopold Staff

Zima

Całunem śniegu przysypany, biały
Park w szarą ciszę pogrążył się cały
I z jakichś głuchych tęsknot się spowiada.
Drzew nagich długa ciemna kolumnada
Wije się sennie i w dali gdzieś ginie,
Wije się cicho po białej równinie
I biegną ławki aleją szeregiem,
Samotne, puste, ubielone śniegiem.

[fragment]

Rubrykę przygotował **Filip Karczyński**,
Koło Młodych Dziennikarzy w Kiszyniowie

Молдавский экосувенир

Молдавская марка Tromigou, известная своей деревянной экопродукцией разной тематической направленности, на этот раз выпустила серию сувениров о Республике Молдова. Коллекция включает магниты, декоративные подставки под бокалы и бутылки с вином, винный ящик, разделочную доску и даже пазл с контуром Молдавии.

Вдохновением для коллекции послужили местные традиции, колорит, кухня, пейзажи. Все сувениры сделаны из натуральных материалов и расписаны художниками вручную.

Mołdawski ekosuwenir

Mołdawska marka Tromigou znana jest ze swojej ekoprodukcji o różnorodnych tematycznych profilach; tym razem wypuściła ona serię upominków o Republice Mołdawii. Kolekcja zawiera magnesy, ozdobne podstawki pod kieliszki i butelki z winem, skrzynkę na wino, deskę do krojenia, a nawet puzzle z konturem Mołdawii.

Za inspirację do kolekcji posłużyły lokalne tradycje, koloryt, kuchnia, pejzaże. Wszystkie pamiątki wykonane są z naturalnych materiałów i malowane przez artystów ręcznie.

Opracowała Natalia Barwicka
Tłum. na j. polski Lucyna Otwinowska

ZAPAMIĘTAJ, NIE ZAPOMNIJ
ЗАПОМНИ, НЕ ЗАБУДЬ

SŁOWNIK
СЛОВАРЬ

Степени сравнения наречий

dużo więcej najwięcej	mało mniej najmniej	drogo drożej najdrożej	tanio taniej najtaniej
krótco krócej najkrócej	długo dłużej najdłużej	dobrze lepiej najlepiej	źle gorzej najgorzej
wcześnie wcześniej najwcześniej	późno później najpóźniej	szybko szybciej najszybciej	wolno wolniej najwolniej

dużo много
krótco коротко
wcześnie рано
mało мало
długo долго
późno поздно
drogo дорого
dobrze хорошо
szybko быстро
źle плохо, худо
wolno тихо, медленно

PORÓWNAJ / СРАВНИ

- Ночи в мае длиннее, **чем** в июле.
- Она другая, **чем** все девушки.
- Серебро дешевле золота.
- Он зарабатывает больше тебя.
- Лозунг олимпиады: больше, выше, дальше.

- W maju nocy są dłuższe **niż** w lipcu.
- Ona jest inna **niż** wszystkie dziewczyny.
- Srebro jest tańsze **od** złota.
- On więcej zarabia **od** ciebie.
- Hasło olimpiady: więcej, wyżej, dalej.

В такого типа предложениях употребление **niż (co)** и **od (czego)** равноправно.

SMACZNEGO!

Wigilijna

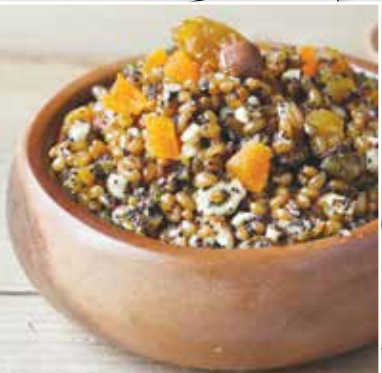

Rubrykę prowadzi mieszkanka Bielec NATALIA PITYN – pasjonatka zdrowego jedzenia i kuchni bałkańskiej.

Kutia jest tradycyjną potrawą dawnej polskiej kuchni kresowej, kuchni litewskiej, białoruskiej i ukraińskiej.

SKŁADNIKI:

- ½ szklanki maku ● 1 szklanka pszenicy ● 2 szklanki mleka
- 2 łyżki stołowe miodu ● skórka starta z połowy pomarańczy
- skórka starta z połowy cytryny ● 5 suszonych fig
- 3 łyżki stołowe rodzynek
- 2 łyżki posiekanych orzechów włoskich
- 2 łyżki posiekanych orzechów laskowych
- 1 łyżka posiekanych migdałów ● sok z cytryny

kutia

Przepisy
kuchni
polskiej

Kutia to jedna z najbardziej popularnych potraw wigilijnych. Jest tradycyjnym słodkim deserem, który gości na większości bożonarodzeniowych stołów. Potrawa składa się z maku, pszenicy, miodu i bakalii.

SPOSÓB WYKONANIA:

1. Pszenicę wsypać do miski i zalać wodą, tak aby woda pokryła wszystkie ziarna. Zostawić w wodzie przez noc.
2. Namoczoną pszenicę wsypać do garnka i zalać wodą. Garnek ustawić na małym ogniu i gotować do twardości, aż pszenica stanie się miękka (około 3-4 godzin).

- Pszenicę odcedzić i zostawić do wystygnięcia.
3. Mak przepłukać, zalać wrzącym mlekiem, gotować 30 minut na wolnym ogniu, mieszając od czasu do czasu. Pozostawić do wystudzenia. Odsączyć mak i przepuścić przez maszynkę do mielenia o gęstym sitku.
4. Figi pokroić w drobną kostkę. Rodzynki umyć w ciepłej wodzie i osączyć.

5. Skórkę z pomarańczy i skórkę z cytryny sparzyć wrzątkiem i pokroić w drobną kostkę.
 6. Wszystkie składniki połączyć, dodać orzechy, rodzyнки, migdały i miód. Dokładnie wymieszać. Doprawić sokiem z cytryny.
- Kutia najlepiej smakuje następnego dnia po przygotowaniu.

Adres do korespondencji:

Jutrzenka
skr. poczt. 983
MD-3101 Bălți
MOLDOVA

e-mail:

redakcja.jutrzenka@gmail.com

Nasza strona w internecie:

www.jutrzenka.md

Redaktor naczelna
Helena Usowa

Zespół redakcyjny:

Wanda Burek
Tadeusz Gaydamowicz
Ala Klimowicz
Stefan Ladryk
Zofia Nieczaj
Lucyna Otwinowska
Sławomir Pietrzak
Anna Plutecka
Elena Pumnea
Tatiana Zalewska

Współpraca:

Natalia Barwicka
Anna Dubiel
Mirosław Horyn
Ruslan Misak
Aleksandra Niculeac
Nataliia Pityn

Redaktor strony internetowej

Małgorzata Kuryłowa

Druk:

Logo-Design
bd. Moscova 21, Chișinău

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo redagowania i skracania nadesłanych tekstów, także odmowy publikacji bez podania przyczyny. Nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń. Poglądy i opinie zawarte w artykułach mogą być niezgodne ze stanowiskiem redakcji.

ISSN 1857-324X

9 771857 324007

POLSKA JEST PIĘKNA

Perła Dolnego Śląska

Jeden z najbardziej tajemniczych zamków Dolnego Śląska

Zamek Czocha został wzniesiony w średniowieczu jako przygraniczna warownia, należąca do korony Czeskiej. Zamek jest malowniczo położony – na skalnym cyplu zwanym Cisową Górą, nad brzegiem rzeki Kwisy. Przez wieki rozbudowywany, pęczniał od legend, mrocznych przekazów, swoje kolejne pomieszczenia oddawał w posiadanie duchów.

legenda

Dawno, dawno temu, właściciel zamku miał piękną żonę Ulrikę. W związku z tym, że był posłem, został wysłany by pełnić swoją funkcję i nie było go w domu dwa lata. Gdy wrócił, już od progu czekała na niego niezbyt miła wiadomość. Służba poinformowała go, że jego żona nie była mu wierna. Gdy udał się do komnat żony, w łóżku leżał niedawno narodzony dowód zdrady. Dawne zwyczaje nakazywały bowiem srogo ukarać niewierną żonę. Tak też uczynił: żonę kazał utopić w zamkowej studni, a dziecko zamurować w kominku Sali Marmurowej.

W 1909 roku właścicielem zamku został potentat tytoniowy Ernst Gütschow. Był generalnym dyrektorem i współwłaścicielem zakładów tytoniowych w Dreźnie. Swoimi cygarami i papierosami zalał nie tylko niemiecki, ale i rosyjski rynek. Mógł sobie pozwolić na wszystko. Zaczął zamieniać zamek w bajkową, tajemniczą rezydencję. Około 1912 roku kompleks został ostatecznie przebudowany. Przy okazji w zamku powstała sieć zmyślnie zamaskowanych tajnych przejść i skrytek. Pracami kierował znany berliński architekt Bodo Ebhard.

Ernst Gütschow stworzył w zamku galerię z wyjątkowo bogatymi zbiorami dzieł sztuki. Część zbiorów pochodziła z Rosji – przywozła je rosyjska arystokracja, która znalazła tu schronienie w czasie rewolucji bolszewickiej.

Jak w przypadku większości podobnych obiektów, po zakończeniu wojny zamek został kilkakrotnie okradziony, co przyczyniło się do jego dewastacji. Na szczęście od 1952 roku w obiekcie działał wojskowy dom wczasowy, dzięki czemu nie pozwolono doprowadzić go do kompletnej ruiny. W chwili obecnej na zamku funkcjonuje ośrodek hotelowo-konferencyjny i można go bez przeszkód zwiedzać.

Zamek do dziś kryje w sobie wiele tajemnic. Cieszy się przez to ogromnym zainteresowaniem, o czym świadczy między innymi fakt, że zamek Czocha został uwzględniony przez miesięcznik National Geographic w zestawieniu „7 cudów Polski”.

Zabudowania zamku zostały wykorzystane przy kręceniu polskich filmów fabularnych, w tym „Wiedźmina”.

Opracowała Aleksandra Niculeac

Zamek Czocha

w zimowej odświeżce

Zdjęcia: baronphotography.eu

BOŻE NARODZENIE

autor projektu:	Agnieszka Sancewicz
liczba znaczków:	1
wartość:	8 zł
nakład:	1.000.000 sztuk
technika druku:	rotograwiura
format znaczka:	25,5mm x 31,25 mm
papier:	fluorescencyjny
arkusze sprzedażne:	100 znaczków (10x10)
data obiegu:	16 listopada 2020 roku

16 listopada 2020 roku do obiegu wszedł znaczek pocztowy o wartości 8 zł, na którym przedstawiono miniaturę inicjałową pochodzącą z ok.1500 r. „Mszału Olbrachtowego” – scena „Ofiarowania Pańskiego” ze zbiorów Archiwum Archidiecezjalnego w Gnieźnie.